

Verslag Gouden Driehoekbijeenkomst

'De opgave van de toekomst – waterveilig Limburg als casus'

Taskforce Deltatechnologie heeft in samenwerking met Waterschap Limburg en de kennisinstellingen op vrijdag 23 september 2022 een Gouden Driehoekbijeenkomst georganiseerd onder de titel 'De opgave van de toekomst – waterveilig Limburg als casus'. Bij Wageningen University & Research kwamen zo'n 70 deelnemers vanuit waterschappen, programmabureau HWBP, kennisinstellingen en markt bijeen.

Om goed voorbereid te zijn op de toekomst en de klimaatverandering blijven hoogwaterbescherming en sterkere dijken nodig. We hebben in Nederland afgesproken dat in 2050 alle dijken moeten voldoen aan de (huidige) wettelijke normen. Deze opgave is groot en ons klimaat en onze omgeving zijn aan verandering onderhevig. Kortom: het werk van Waterschap Limburg is nooit af en wordt steeds complexer.



De kennisinstellingen, waaronder de WUR, zijn vanuit hun kennis en expertise ook bezig met de toekomst van ons land, waarin water een hoofdrol blijft spelen. Zo hebben ze bijvoorbeeld de 'Groene Kaart van Nederland: NL2120' ontwikkeld, vanuit het uitgangspunt dat de natuurlijke (water) systemen aan de basis moeten staan van een duurzame ontwikkeling.

Deze Gouden Driehoekbijeenkomst had een interactief programma waarin we samen op zoek zijn gegaan naar de contouren van werkbare duurzame oplossingen.

De bijeenkomst werd geopend door Menno Steenman, onafhankelijk voorzitter van Taskforce Deltatechnologie. Na een korte introductie gaf hij het woord aan de drie sprekers.



- Maas2050: Samen op weg naar een lange termijn aanpak voor sterke dijken in 2050
Christel Verstappen – Waterschap Limburg
- POV DGG - Dijkversterking met gebiedseigen grond
Albert Gerrits – Waterschap Limburg
- Een natuurlijke toekomst voor Nederland in 2120
Marjolein Sterk - WUR

De presentaties 'POV DGG - Dijkversterking met gebiedseigen grond' en 'Een natuurlijke toekomst voor Nederland in 2120' zijn [hier](#) te bekijken.

Meer informatie over Maas2050: [video](#), [factsheet](#) en het [eindrapport](#).

Na een korte break was het tijd voor de interactieve sessies. Aan de hand van vier thema's werd in groepen gediscussieerd over werkbare duurzame oplossingen. Na afloop werden de besproken ideeën plenair teruggekoppeld.

Thema 1: Theorie en praktijk

Stelling: De groene kaart is een prachtig vergezicht met meer ruimte voor rivieren en een andere manier van omgaan met functies. Wat zijn oplossingsrichtingen om de filosofie van de groene kaart in Limburg toegepast te krijgen? En wat betekent het voor de veiligheidsopgave?

Uitkomst: Het Florida van Nederland. Klimaatrobuust.

Het klimaat van Bordeaux. Dit vraagt om een andere vorm van landbouw: wijngaarden.

Woontorens aan de Maas. Het wordt vaker droog dan nat. Dit heeft effect op het uitzicht vanuit deze torens.

De Maas heeft zich verbreed in het landschap. Het systeem heeft zich uitgespreid over het landschap. Plassen worden gecombineerd met wonen en landbouw.

Waterveiligheid is niet alleen een functie voor de dijken. Er zijn meer mogelijkheden om te werken aan waterveiligheid, zoals het wonen op palen of het anders inrichten van woningen (voorbereid op overstromingen). Economie is hierbij een lastige factor.

Hoe initieer je de verandering?



Thema 2: Realiseren van de opgave

Stelling: De wereld verandert misschien sneller dan we denken door nieuw klimaatscenario's, veranderende wet en regelgeving etc. Hoe gaan we de opgave realiseren in deze spanning? Welke out-of-the-box aanpak en werkmethoden zijn daarvoor geschikt en hebben de toekomst? Wat zijn kritische factoren (mensen, materieel, ontwerpmethodes, tijd) en is er nog laaghangend fruit?

Uitkomst: Hoe krijgen we de opgave en dijkversterking voor elkaar in 2050.

Toewerken naar een integrale oplossing en een robuust watersysteem.

Dominante factoren hierbij zijn bestuurlijk draagvlak om programma's op elkaar af te stemmen en financieringsstromen hierop afstemmen. Integraal partnerschap.

Een andere manier van aanbesteden. Zorgen voor langdurige verbintenissen. Dit maakt het ook gemakkelijker om emissieloos te bouwen. Het is ook een kans om meer mensen naar Limburg te krijgen.

Ga op zoek naar goede voorbeelden van programma's met een enorm volume waar het wel gelukt is.

De groene kaart van Nederland is een mooi vertrekpunt.

Mogelijk vaker dit soort sessies herhalen om de nieuwe ontwikkelingen mee te nemen en de opgave een aantal keer herijken in de toekomst.



Thema 3: Duurzaamheid

Stelling: Duurzaamheid is een kans ! Wat houdt je tegen om duurzaamheid op allerlei gebied toe te passen?

Uitkomst: Primair is geld een goede reden om duurzaamheid toe te passen.

Beter een minimum eis/norm stellen. Haal de kostentrigger eruit.

Laat bij aanbestedingen de markt duurzaamheidskansen aanbieden en laat OG kiezen.

Versnelling van verduurzaming mogelijk maken door globaler te gaan kijken.

Van business case naar value case. Lange termijn denken.



Thema 4: Samenwerken – Marktstrategie

Stelling: Door intensief in de gouden driehoek samen te werken klaren we deze klus. Wat zijn goede voorbeelden en goede ideeën voor zo'n samenwerking? Wat ga jij doen om dit te bereiken?

Uitkomst: De samenwerking tussen OG en ON is besproken. Er is gediscussieerd over wat een goede samenwerking is. Ook aandacht voor de zachte kant van de samenwerking.

Risicoverdeling tussen OG en ON gaat steeds beter o.a. door nieuwe contractvormen. 'Nee' is ook een keuze.

Bij het toepassen innovaties met elkaar in gesprek gaan over risicoverdeling.

Transparantie: meer begrip te gevolge van meer inzicht en meer duidelijkheid.

Voorkom het doen van aannames door de ander.

Meer transparantie door nieuwe samenwerkingsvormen.

Meer begrip voor elkaar hebben leidt tot beter handelen en betere samenwerking.

